

B
A
O
U

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

“જ્યોતિર્મય” પરિસર,

શ્રી બાલાજી મંદિરની સામે, સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે,

છારોડી, અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૮૧

E-mail: feedback@baou.edu.in Website : www.baou.edu.in

સત્રીયકાર્ય કેબ્લુઆરી-૨૦૧૭

અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસકુમ

પાઠ્યકુમ શીર્ષક

MGT

પ્રથમ વર્ષ

MGT-01 :- નવલકથાનું સ્વરૂપ

MGT-02 :- ગુજરાતી પ્રતિનિધિ કવિતા

MGT-03 :- ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિતંત્ર અને રૂપતંત્ર

MGT-04 :- નિબંધ

અગત્યની સૂચનાઓ

- વિદ્યાર્થીઓએ પોતાના પાઠ્યકુમોના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર/યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પરથી મેળવવાના રહેશે.
- સત્રાંત પરીક્ષા આપવા માટે સ્વાધ્યાય કાર્ય રજુ કરવા ફરજીયાત છે. સ્વાધ્યાય કાર્ય જમા કરાવેલ નહીં હોય, તો પરીક્ષા ફોર્મ સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.
- તૈયાર કરેલ સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ ૩૦/૦૭/૨૦૧૭ છે. આ તારીખ પછી વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા મોકલાવેલ સ્વાધ્યાયકાર્યો સ્વીકારવામાં આવશે નહીં.
- જમા કરાવેલ સ્વાધ્યાયકાર્યોની પહોંચ અભ્યાસકેન્દ્ર પરથી લેવી ફરજીયાત છે.
- વિદ્યાર્થીઓએ નિયત સમય મર્યાદામાં સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવવા તેમજ મૂલ્યાંકન થયા બાદ મૂલ્યાંકન પત્રક સાથેના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસ કેન્દ્ર પરથી અવશ્ય પરત લેવા.
- વિદ્યાર્થી પોતાના સ્વાધ્યાયકાર્યોના ગુણ યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પર જોઈ શકશે.
- માસ્ટર ડિશ્રી અભ્યાસકુમમાં પાસ થવા માટે 40 માર્ક્સ જરૂરી છે.

સત્રીયકાર્ય માટે આવશ્યક સૂચનાઓ

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્રો

આપને દરેક પાઠ્યકમદીઠ એક સત્રીયકાર્ય તૈયાર કરવાનું ફરજિયાત છે. દરેક સત્રીયકાર્ય તમામ અભ્યાસ-સામગ્રી પર આધારીત હોય છે.

સત્રીયકાર્ય તૈયાર કરી આપના અભ્યાસકેન્દ્રના સંયોજકશી પાસે જમા કરવવું અને તેની પાવતી અવશ્ય લેવી. દરેક સત્રીયકાર્યની જેરોક્ષ નકલ આપની પાસે રાખવી.

દરેક સત્રીયકાર્યના ૧૦૦ ગુણ નિશ્ચિત છે. જેમાં પાસ થવા માટે B.A./B.com.માં ઉદ્ ગુણ લાવવા જરૂરી છે.

પરિણામમાં તેનો ભારાંક ૩૦% હોય છે. અભ્યાસકેન્દ્ર દ્વારા મૂલ્યાંકન કરાવેલ સત્રીયકાર્યો પરીક્ષામાં વાંચવા માટે પરત અવશ્ય લેવું. અભ્યાસકેન્દ્ર આપના સત્રીયકાર્યના ગુણો યુનિવર્સિટી અમદાવાદ ખાતે મોકલી આપશે. જે આપની માર્કશીટમાં ગુણગ્રેડ યાદીમાં સામેલ કરી (૭૦% પરીક્ષા અને ૩૦% સ્વાધ્યાયકાર્ય) ફાઈનલ ગુણગ્રેડ માર્કશીટ તૈયાર થશે.

આ સત્રીયકાર્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય પરીક્ષા માટેની પૂર્વ તૈયારી છે. સત્રીયકાર્યમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોનું માળખું પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો જેવું હોય છે. પ્રશ્નોના જવાબમાં અભ્યાસ સામગ્રીનું પુનરાવર્તન કરવાનું નથી હોતું. આપ વાંચનથી જે શીખ્યા છો, તે પોતાની ભાષામાં લખવાનું હોય છે. જેથી આપ સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાની કામગીરી ગંભીરતાથી કરશો.

યુનિવર્સિટીમાં વર્ષ-૨૦૦૮ સુધીના પ્રવેશાર્થીઓ માટે B.A./B.Com. ના પ્રથમ ,દ્વિત્ય તથા તૃત્ય વર્ષના તમામ અભ્યાસક્રમ/પાઠ્યકમમાં ચાર કેન્દ્રિયા પાઠ્યકમમાં બે અને આઠ કેન્દ્રિયા પાઠ્યકમમાં ત્રણ સ્વાધ્યાયકાર્યો તૈયાર કરવાનો નિયમ હતો. એકેદેમીક ખાનીંગ બોડની (A.P.B. મંજૂરી થી) ઓગષ્ટ-૨૦૦૮ થી પાઠ્યકમ દીઠ એક-એક સ્વાધ્યાયકાર્ય રજૂ કરવાની નવી પદ્ધતિ શરૂ થયેલ છે. તેથી આપને પાઠ્યકમ દીઠ એક-એક સ્વાધ્યાયકાર્ય જે આપને આપના અભ્યાસકેન્દ્ર/યુનિવર્સિટીની વેબ-સાઈટ પરથી મેળવવાના હોય અને તેને નિશ્ચિત થયેલ છેલ્લી તારીખમાં સ્વ-અધ્યયનના આધારે તૈયાર કરી, આપના અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરવવાના રહેશે.

આપના પાઠ્યકમના સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ લખતા પહેલા પ્રથમ પાના ઉપર નીચે મુજબની માહિતી લખવી જરૂરી છે.

નોંધણી નંબર:- _____

અભ્યાસક્રમ:- _____

પૂર્ણ નામ:- _____

પાઠ્યકમ:- _____

સરનામું:- _____

સ્વાધ્યાય સંખ્યા:- _____

મોબાઇલ નંબર:- _____

તારીખ:- _____

અમે ઈચ્છાએ છીએ કે આપ દરેક સત્રીયકાર્ય અલગ-અલગ ચોપડામાં સુંદર ભાષામાં ઉપર દર્શાવેલ મુજબની માહિતી સાથે નિયત સમય મર્યાદામાં તૈયાર કરી અભ્યાસકેન્દ્ર પર જમા કરાવશો. મૂલ્યાંકન થયા બાદ મૂલ્યાંકન પત્રક સાથે પોતાના સ્વાધ્યાયકાર્યો અભ્યાસકેન્દ્ર પરથી પરત અવશ્ય લેવું.

જૂના વિદ્યાર્થીઓ (૨૦૦૮ સુધીના) માટે જૂની પદ્ધતિના સ્વાધ્યાયકાર્યો યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે, જે ધ્યાને લેવું.

શુભેચ્છા સહ,

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યક્રમ કોડ :- MGT-01:- નવલકથાનું સ્વરૂપ
સત્રીયકાર્ય કોડ :- MGT-01 /AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સૌંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/07/2017

(કુલ ગુણાઃ-100)

$$(2 \times 20 = 80)$$

વિભાગ-ક	વિવરણાત્મક શ્રેષ્ઠીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.	(૨×૨૦=૪૦)
૧	ગુજરાતી ભાષામાં નવલકથાનો ઉદ્ભબ અને વિકાસ આલેખો.	
	અથવા	
	‘સરસ્વતીચંદ્ર’ ભાગ-૧ નું કથાવસ્તુ જણાવી તેની સમીક્ષા કરો.	
૨	‘પાટણની પ્રભુતા’ નવલકથાનું ઐતિહાસિક નવલકથા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	
	અથવા	
	‘માનવીની ભવાઈ’ ને જાનપદી નવલકથા તરીકે મૂલવો.	
વિભાગ-ખ	મધ્યમ શ્રેષ્ઠીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે)	(૨×૧૫=૩૦)
૧	નવલકથાના મુખ્ય લક્ષણોને ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો.	
૨	‘માનવીની ભવાઈ’ નવલકથાના મુખ્ય પાત્રોની વિશેષતાઓ જણાવો.	
૩	‘પાટણની પ્રભુતા’ના ગૌણપાત્રોનો પરિચય આપો.	
૪	‘સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-૧નું કથાવસ્તુ વિસ્તારથી ચર્ચો.	
વિભાગ-ગ	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)	(૪×૫=૨૦)
૧	ક. મા. મુનશીની ઐતિહાસિક નવલકથાના નામ જણાવો.	
૨	‘માનવીની ભવાઈ’ નવલકથાના શીર્ષક અંગે તમારા વિચારો જણાવો.	
૩	કુમુદનું પાત્રચિત્રાશ કરો.	
૪	સામાજિક નવલકથા એટલે શું ? સમજાવો.	
૫	આધુનિક નવલકથા અને ઐતિહાસિક નવલકથા વચ્ચેનો સ્પષ્ટભેદ કરો.	
વિભાગ-ઘ	ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ)	(૧×૧૦=૧૦)
૧	_____ ‘સરસ્વતીચંદ્ર’ નવલકથાના નાયક છે.	
૨	‘કરણવેલો’ ગુજરાતી ભાષાની _____ નવલકથા છે.	
૩	‘માનવીની ભવાઈ’ ગુજરાતના _____ પ્રદેશની કથા વર્ણવતી નવલકથા છે.	
૪	‘માનવીની ભવાઈ’ નવલકથાના લેખકનું નામ _____ છે.	
૫	‘સરસ્વતીચંદ્ર’ નવલકથા _____ ભાગમાં લખાયેલી છે.	
૬	‘પાટણની પ્રભુતા’ ઈ.સ. _____ માં પ્રગટ થઈ હતી.	
૭	ભીમદેવ _____ હતો, મુત્સદ્ધી નહોતો.	
૮	રાજપૂત ખ્રી ઉદ્યામતીનો પુત્ર _____ ગાદી પર આવ્યો.	
૯	‘અમૃતા’ નવલકથા _____ એ લખી છે.	
૧૦	રમણભાઈ નીલકંઠ રચિત ‘ભંડ ભંડ’ _____ પ્રકારની નવલકથા છે.	
૧૧	‘સરસ્વતી ચંદ્ર’માં અલક કિશોરીની માતા _____ હતી.	
૧૨	‘સરસ્વતી ચંદ્ર’ ભાગ ૧ માં _____ જેટલા પ્રકરણો છે.	

ડૉ. બાબાસાહેબ અંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યકમ કોડ :- MGT-02:- ગુજરાતી પ્રતિનિધિ કવિતા
સત્રીયકાર્ય કોડ :- MGT-02 /AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સૌંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/07/2017

(કુલ શુણાની માટે વિનાયક કોડ :- 100)

વિભાગ-ક	વિવરણાત્મક શ્રેષ્ઠીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૫૦૦ શબ્દોમાં આપો.	(૨×૨૦=૪૦)
૧	આખ્યાનના સ્વરૂપના લક્ષણોને ધ્યાનમાં લઈ ‘સુદામાચરિત્ર’ નું આખ્યાનકૃતિ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	

અથવા

- ‘ધ્વનિ’ કાવ્યસંગ્રહને આધારે કવિ રાજેન્દ્ર શાહની સિદ્ધિ-મર્યાદા આલેખો.
 ૨ ‘પૂર્વલાપ’ કાવ્યસંગ્રહના આધારે કવિ કાન્તની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.

અથવા

‘અખેગીતા’ કૃતિમાંથી પ્રગટ થતું તત્વજ્ઞાન તમારા શબ્દોમાં જણાવો.

વિભાગ-ખ	મધ્યમ શ્રેષ્ઠીના પ્રશ્નોના જવાબ ૧૦૦૦ શબ્દોમાં આપો.(ગમે તે બે)	(૨×૧૫=૩૦)
૧	‘સુદામાચરિત્ર’ ના આધારે પ્રેમાનંદની રસનિરૂપણ કલાનો પરિચય કરાવો.	
૨	ખંડકાવ્યના સ્વરૂપને સમજાવી પૂર્વલાપ નું મૂલ્યાંકન કરો.	
૩	રાજેન્દ્ર શાહના ગીતો અંગે સમીક્ષાત્મક નોંધ આપો.	
૪	‘અખેગીતા’ કૃતિની વિશેષતા અને મર્યાદા જણાવો.	

વિભાગ-ગ	નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.(ગમે તે ચાર)	(૪×૪=૨૦)
૧	‘અખેગીતા’ કૃતિના શીર્ષકની આલોચના કરો.	
૨	‘ચક્રવાક મિથુન’ ખંડકાવ્યનું વિખ્યવસ્તુ સંક્ષિપ્તમાં જણાવો.	
૩	‘છિન્ ભિન્ છું’ – ઉમાશંકર જોખીના કાવ્યનો ધ્વનિ સ્પષ્ટ કરો.	
૪	‘સપ્તપદી’માં આવતા પ્રતીક-કલ્પનો – ચર્ચો.	
૫	‘સુદામાચરિત્ર’માં પ્રગટ થતું ગુજરાતીપણું ખાલીજગ્યા પુરો (ગમે તે દશ)	(૧×૧૦=૧૦)

વિભાગ-ઘ	સપ્તપદી એટલે -----	
૧	પ્રેમાનંદ -----કાળના સર્જક છે.	
૨	અખાની છેલ્લી કૃતિ -----છે.	
૩	અખેગીતામાં કુલ ----- કડવા છે.	
૪	મણિશંકર રલજી ભણું નું તખલ્લુસ -----છે.	
૫	‘ધ્વનિ’ કાવ્યસંગ્રહના સર્જક રાજેન્દ્ર શાહ અવર્યીન -----યુગના સર્જક છે.	
૬	‘સપ્તપદી’ કાવ્યસંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિ -----સાલમાં પ્રગટ થઈ.	
૭	‘અખેગીતા’ ના પ્રારંભમાં ----- ની સુતિ છે.	
૮	‘ઉપહાર’ સોનેટ -----ઇંદ્રમાં લખાયેલ છે.	
૯	‘ઈંધણાં વીણવા ગૈતી મોરી સૈયર’ ----- કાવ્ય પ્રકારમાં રચાયું છે.	
૧૦	‘વસંતવિજય’ ૧૮૮૦ માં ‘બુદ્ધિપ્રકાશન’ માં ----- ની ટીકા સાથે પ્રસિદ્ધ થયું.	
૧૧	‘સુદામાચરિત્ર’ માં સુદામા અને ----- મૈત્રીની વાત છે.	
૧૨		

ડૉ. બાબાસાહેબ અંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યકમ કોડ :- MGT-03:- ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિતંત્ર અને રૂપતંત્ર
સત્રીયકાર્ય કોડ :- MGT-03 /AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સૌંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/07/2017

(કુલ શુણાં :- 100)
 $(2 \times 20 = 40)$

વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1400 શબ્દોમાં આપો.

- ૧ ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યા આપી લક્ષણોની સમજ આપો.
- ૨ ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભબ-વિકાસની રૂપરેખા આપો.

વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે) $(2 \times 14 = 30)$

- ૧ કોઈપણ પાંચ સમાસ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- ૨ ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા વિશે આકૃતિ દોરી સમજાવો.
- ૩ ગુજરાતી વાક્યરચના વૈવિધ્ય સમજાવો.
- ૪ વાક્યના લક્ષણોનો ખ્યાલ આપો.

વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. $(4 \times 4 = 20)$

- ૧ ગુજરાતી ભાષાના શબ્દ ભંડોળનાં પરિવર્તન વિશે લખો.
- ૨ ગુજરાતી બંજનોની ઓળખ માટે મુખ્ય ભેદક ધર્મો ક્યા છે ?
- ૩ પાર્શ્વિક અને પ્રકંપી ધ્વનિઓને ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.
- ૪ સંધિના નિયમો વિશે નોંધ કરો.

વિભાગ-ઘ ખાલીજગ્યા પુરો $(1 \times 10 = 10)$

- ૧ ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભબ ----- થઈ ગયો હોવાનું માની શકાય.
- ૨ અપભ્રંશ ‘હથ્થ’ નું ગ્રીઝ ભૂમિકામાં ----- તરીકે રૂપાંતર થાય છે.
- ૩ ----- ને ગુજરાતીના આદિકવિનું બહુમાન અપાયું છે.
- ૪ તુમાર, કાનૂન, વહીવટ ----- ભાષાના શબ્દો છે.
- ૫ ચળવળ, અટકળ, નિદાન, વાટાધાટ ----- ભાષાના શબ્દો છે.
- ૬ કપ્તાન, પગાર, પાટલૂન, મિશ્રી ----- ભાષાના શબ્દો છે.
- ૭ શ્રીયુત, મોશાય, શિલ્પ ----- ભાષાના શબ્દો છે.
- ૮ ત, દ, થ, અને ધ ----- પ્રકારના ધ્વનિઓ છે.
- ૯ ચ, જ, છ, અને ઝ ----- પ્રકારના ધ્વનિઓ છે.
- ૧૦ જે વાક્ય રચનામાં ‘કર્ત્ત્વ’ કારક પ્રધાન હોય તેને -----વાક્ય રચના કહેવાય છે.

ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
પાઠ્યકક્ષ કોડ :- MGT-04:- નિબંધ
સત્રીયકાર્ય કોડ :- MGT-04 /AST-01/TMA/2017
(તમામ પાઠ્યસામગ્રી પર આધારિત)

અભ્યાસ કેન્દ્રને સૌંપવાની છેલ્લી તારીખ :- 30/07/2017

(કુલ શુણાં :- 100)
 $(2 \times 20 = 40)$

વિભાગ-ક વિવરણાત્મક શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1400 શબ્દોમાં આપો.

૧ સાહિત્ય પર સમૂહ માધ્યમોનો પ્રભાવ

અથવા

શિક્ષણનું માધ્યમ માતૃભાષા

૨ એક પુસ્તક મેળાની મુલાકાત

અથવા

મારો યાદગાર પ્રવાસ

વિભાગ-ખ મધ્યમ શ્રેણીના પ્રશ્નોના જવાબ 1000 શબ્દોમાં આપો. (ગમે તે બે)

$(2 \times 14 = 30)$

૧ કોઈપણ એક સાહિત્યિક કાર્યકર્મનો અહેવાલ લખો.

૨ યુનિવર્સિટી યુવક મહોત્સવનો અહેવાલ લખો.

૩ દુર્ઘટનાગ્રસ્ત વિસ્તારની મુલાકાતનો અહેવાલ લખો.

૪ મારી કોલેજનો વાષ્પિકોત્સવ : એક અહેવાલ.

વિભાગ-ગ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે ચાર)

$(4 \times 4 = 20)$

૧ અહેવાલ લેખનમાં કેવી કાળજી રાખવી પડે ?

૨ ભાવાત્મક ગદ્ય એટલે શું ?

૩ વાદાત્મક ગદ્ય એટલે શું ?

૪ અભિવ્યક્તિમાં અસરકારકતા માટે શબ્દસમૂહો – રૂઢિપ્રયોગોનો ઉપયોગ

૫ અખભારી અહેવાલ અને સાહિત્યિક કાર્યકર્મના અહેવાલમાં શો ફરક હોય છે?

વિભાગ-ઘ કોઈપણ એક પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

$(1 \times 10 = 10)$

૧ મારા સ્વભાવનું ભારત

૨ ગુજરાત : મારી દ્રાષ્ટિકે